

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อมร รัชศาสตร์ ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกร

คำร้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต. ๐๐๐๔/๓๖๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังเกษตรกร ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๘/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ พรรคพลังเกษตรกรแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายประโยชน์ มั่นคงดี หัวหน้าพรรคขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคพลังเกษตรกร เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

จากการตรวจสอบภายหลังที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคของพรรคพลังเกษตรกรแล้ว ปรากฏว่าพรรคพลังเกษตรกรมิได้ดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพลังเกษตรกร (หรือภายในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔) พรรคพลังเกษตรกรยังมิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีหนังสือที่ ลต. ๐๐๐๔/๓๖๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเกษตรกร ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งหนังสือถึงหัวหน้าพรรคให้ทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่ปรากฏว่าไม่มีผู้รับต่อมามีคดีหัวหน้าพรรคพลังเกษตรกร มารับหนังสือที่ศาลเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยรับว่าจะติดต่อกับผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคให้ชี้แจงเหตุผลต่อศาลรัฐธรรมนูญ แต่ก็ไม่ได้รับการติดต่อใดๆ ประกอบกับเวลาได้ล่วงเลยมาอีกประมาณ ๑๒๐ วัน แม้ศาลได้ส่งเอกสารไปที่พรรคและปิดประกาศไว้ที่ศาลอีก จนเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ก็ยังไม่ได้รับคำตอบใดๆ ภายในกำหนดที่ศาลได้ให้โอกาสชี้แจงแล้ว จึงถือได้ว่าไม่คัดค้าน

คำวินิจฉัย

เมื่อพรรคพลังเกษตรกรมิได้ดำเนินการตามเงื่อนไขในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ จึงให้สั่งยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ศาสตราจารย์ ดร. อมร รัชชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ